

Изложба за (архитектурния) клиент

НА 11 ОКТОМВРИ, В БЪЛГАРСКИЯ КУЛТУРЕН ИНСТИТУТ В ПРАГА СЕ СЪСТОЯ ОФИЦИАЛНОТО ОТКРИВАНЕ НА ИЗЛОЖБАТА „БЪЛГАРСКИЯТ МОДЕЛ. АРХИТЕКТУРА НА КРИЗАТА“, НА АРХИТЕКТА ЯСЕН МАРКОВ И КУРАТОРА ЙОВО ПАНЧЕВ. НЕОБИКНОВЕНИЯТ И ИНСПИРАТИВЕН ПОЧИН НА ДВАМАТА МЛАДИ ТВОРЦИ Е РЕЗУЛТАТ ОТ ТЪРСЕНИЯТА ИМ В СФЕРАТА НА ВЪПРОСА: КАКЪВ Е БЪЛГАРСКИЯТ АРХИТЕКТУРЕН МОДЕЛ ДНЕС? В ОТГОВОР ТЕ ИЗГРАЖДАТ ПЛЕЯДА ОТ СТРАТЕГИИ И КОМБИНАЦИИ НА АРХИТЕКТУРНИЯ ДИЗАЙН – БЪЛГАРСКИЯТ МОДЕЛ.

Изложбата в Института е част от петото издание на Международния фестивал за архитектура и урбанистика „Architecture Week“, който се състои от 10 до 23 октомври. Главен организатор е Czech Architecture Week s.r.o., с директор Петър Иванов и главен партньор Raiffeisen-Leasing Real Estate. Патронаж са поели Министерствата на културата на Чехия и Словакия, Министерството на регионалното развитие на Чехия, Бохуслав Свобода, приматор на Прага и Милан Фтачник, приматор на Братислава.

Фестивалът, както винаги, протече паралелно на различни места. Най-важните моменти бяха съсредоточени в Летния дворец на кралица Ана (Královský letohrádek). Основната тема на тазгодишното издание беше „Универсалният град“, проектът „Архитектура и урбанизъм на Вишеградската четворка“ (т.е. на Чехия, Словакия, Полша и Унгария) и изложбата „Arch Cities“, която представя архитектурните съкровища на градове от цял свят чрез модели, фотографии и мултимедийни презентации.

Най-престижната българска изява беше участието на град София на Arch Cities. Българският културен институт, съвместно със Столична община и Съюза на българските архитекти, представи древната ни столица като град с богато културно-историческо наследство, който „расте, но не старее“.

Втората изява беше именно изложбата „Българският модел“, която е съвместен почин с „Гъоте институт“ в София. Беше открита от новия директор на Института – Галина Тодорова и от Ясен Марков, в присъствието на специален гост, Ангелика Едер, програмен директор на „Гъоте институт“ – Прага.

Галина Тодорова откри вернисажа с въпроса: Какъв, всъщност, е българският модел? Това е въпросът, който си е задал един млад български архитект, завършил архитектура в Щутгарт и избрал да проведе разговор с двацет български, по своему известни личности. Тази изложба в никакъв случай не е представителна извадка за вижданията на съвременния модел за България. Но е възможност – и може би провокация? – за всеки един от нас да открие или да потърси своя модел тук.“

Според думите на Ясен Марков, в търсене на българския архитектурен модел, творците първоначално обърнаха поглед към цялата архитектура на България. Едва след като виждат, че темата е прекалено обширна, те решават да се ограничат в т.нар. нова архитектура, строена от 90-те години насам.

„Открихме – сподели на вернисажа Ясен Марков – че архитектурата се намира в криза и причината е архитектурна криза – което е тавтология. Открихме, че мечтите на хората, които са мотор за създаване на

архитектурата, са осветени балкони и огради със стъклени парчета от шишета, които да пречат на престъпниците да влязат в двора. Открихме много дребни мечти. И се запитахме това ли е наистина българският модел и българският дух? И изводът ни се стори невероятен. Идеята за изложбата се роди, когато си дадохме сметка, че това е архитектура, в която архитектът е прекалено маловажен, а клиентът все по-важен и решихме да направим изложба не за архитекта, а само за клиента. Защото мечтата или идеята за една къща, по принцип винаги е нещо леко, красиво и ефирно. И тази мечта стана център на изложбата.“

Авторите провеждат видеоинтервюта с 20 популярни български личности и на базата на заснетия материал, Ясен Марков създава индивидуални архитектурни проекти за всеки от тях, в зависимост от техните мечти, предпочитания и вкус.

„Тези двацет човека – споделя той – са най-различни. Някои са случайно срещнати, а други целенасочено избрани. Те ни разказаха за своите мечти и те бяха съвсем различни от онова, което можем да видим днес в София. Те ни разказаха мечтите си, а ние ги визуализирахме в тези разпечатки.“ ■